

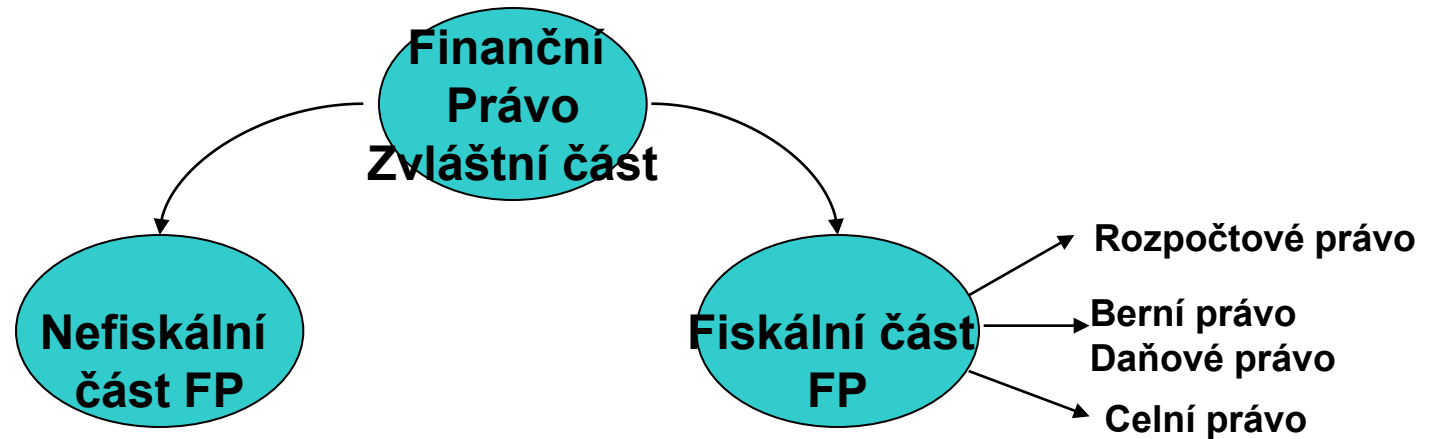
Daňové právo - správa daní

Daně a správa daní v ČR a EU

System Finančního práva a zařazení Správy daní

- **Obecná část**
- **Zvláštní část** – Fiskální část
Nefiskální část
- **Procesní část**
- **Administrativní**
- **Trestní část**

Berní právo v systému finančního práva

- **V rámci fiskální části FP můžeme hovořit o tom, že ji ještě tvoří i právní úprava účetnictví, které se promítá jak do rozpočtového práva, tak především do berního-daňového práva**
- **Tato jednotlivá pododvětví FP spolu velmi úzce souvisí a mají úzké vazby**

- **System berního práva**

Berní právo

Daňové právo - **SPRÁVA DANÍ**

○ V systému FP

Zvláštní část – **Berní právo**

-**Obecná část**- základní terminologie
obsažená v DŘ a v daňových
zákonech-daň, poplatek, subjekty,

-**Zvláštní část**- jednotlivé D. zákony

-**Procesní část – Daňový řád**

-Administrativní

- Trestní

BERNÍ PRÁVO

- **DEFINICE *Maturova***
- **„Berní právo je soubor norem, jimiž se upravují povinnosti, související s takovým majetkovým plněním, jež je ukládáno právnímu subjektu autoritativně, ale není ani plněním spočívajícím na normě soukromoprávní ani na normě sankční.“**
- **DEFINICE *brněnská***
- **Berní právo je souborem právních norem obsahujících právní regulaci společenských vztahů, jejichž objektem jsou daně ve smyslu charakteristiky dříve tzv. legislativní zkratky „daň“.**
- **DEFINICE *Etelova***
- **Berní právo je právní regulací daňového systému *sensu largo*.**

DAŇ

V ekonomickém smyslu

povinná, zákonem stanovená částka, kterou se více méně pravidelně odčerpává na nenávratném principu, část důchodu subjektu ve prospěch veřejného peněžního fondu.

V právním smyslu

legální definice chybí. - majetkové plnění ve prospěch veřejného peněžního fondu, stanovené autoritativně zákonem,

Ve smyslucharakteristiky - legislativní zkratky

Dle DŘ 2 odst. 3

KONSTRUKČNÍ PRVKY DANĚ

SUBJEKT

OBJEKT

ZÁKLAD

SAZBA

KOREKČNÍ PRVKY

INKASNÍ PODMÍNKY

SPRÁVCE DANĚ

ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANĚ

DAŇOVÁ SOUSTAVA

Principy

harmonizace se
standards EU

elastičnosti

spravedlnosti

daňové elastičnosti

únosné administrativy

psychologický

Složky

Daně a poplatky celostátní

Lokální daně a poplatky

správní poplatky

soudní poplatky

jiné poplatky a
odvady

d. z příjmů FO

d. z příjmů
právnických osob

daň z nemovitých
věcí

d. Dědická v DPFO

d. Darovací v DPFO

d. z převodu
nemovitých věcí

d. silniční

d. z přidané hodnoty

d. z minerálních olejů

d. z lihu a lihovin

d. z piva

d. z vína

d. z tabákových
výrobků

d. ze zemního plynu a
jiných plynů

d. z pevných paliv

d. z elektrické energie

mp. ze psů

mp. za lázeňský nebo
rekreační pobyt

mp. za užívání veřejného
prostranství

mp. ze vstupného

p. z ubytovací kapacit

mp. za povolení k vjezdu ...

mp. za ..odstraňování
komunálních odpadů

mp. za hodnocení
stavebního pozemku ...

Daňový proces

- překračuje rámec DŘ, **zahrnuje postupy všech účastníků daňových vztahů**, tedy i postupy v rámci vztahu poplatníka a plátce v rámci jedné daně, nikoliv jen postupy daňového subjektu vůči správci daně

Správa daní

- **Veškerá činnost správce daně při péči o příslušnou daň**, jež se děje v rámci procesních postupů, z nichž se některé realizují v rámci daňového řízení
- Právo činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností, zejména:
 - ***Právo vyhledávat daňové subjekty***
 - ***Právo daň vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat***
 - ***Právo kontrolovat splnění výše uvedených povinností***

Definice správy daní

- Správa daní je účelový správní proces- **postup** k zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady
- Správa daní je předmětem činnosti veřejné správy ve funkčním smyslu – finanční správa

Daňové řízení

- **specifické správní řízení o dani ve smyslu legislativní zkratky**, tedy jako daňové řízení sensu stricto, což je významné pro přípustnost, resp. nepřípustnost subsidiárního použití předpisů o obecném správním řízení

Účel a cíl správy daní

- **Účelem existence správy daní je zajistit příjmy veřejných peněžních fondů**
- **Cílem je správné zjištění, stanovení a úhrada „daní“**

Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování –

„řádné daňové tvrzení“

a dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování

„dodatečné daňové tvrzení“
podané daňovým subjektem.

Právní úprava správy daní

- **Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb.)**
- **Speciální úprava – „daňové“ zákony**

Konstrukce DŘ

- 266 paragrafů (38 861 slov)
- šest částí
 1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ
 2. OBECNÁ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ
 3. ZVLÁŠTNÍ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ
 4. NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PŘI SPRÁVĚ DANÍ
 5. USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ
 6. ÚČINNOST

Předmět správy daní

- „Daň“
- Daň – příjem veřejného rozpočtu
- Daň – snížení příjmu veřejného rozpočtu, *vrátka*

Daň je peněžité plnění:

- a) *Daň, clo, poplatek*
- b) *Použití DŘ*
- c) *V rámci dělené správy*
- d) *Daňový odpočet, daňová ztráta, příslušenství daně*

Principy správy daní

- Obecné principy veřejné správy
- Obecné principy procesního práva
- Zásady správy daní

Základní zásady správy daní (1)

1. Zásada legality (§5/1)
2. Zásada legitimacy (§5/2)
3. Zásada proporcionality (přiměřenosti) - (§5/3)
4. Zásada rovnosti (§6/1)
5. Zásada spolupráce (§6/2)
6. Zásada poučení (§6/3)
7. Zásada nepřetřepnosti
8. Zásada včasnosti (§7/1)
9. Zásada hospodárnosti (§7/2)
10. Zásada volného hodnocení důkazů (§8/1)
11. Zásada legitimního očekávání – nebyly rozdíly při rozhod.(§8/2)
12. Zásada materiální pravdy (§8/3)

Základní zásady správy daní (2)

13. Zásada
neveřejnosti
(§9/1)

14. Zásada
mlčenlivosti (§9/1)

15. Zásada inkviziční
(§9/2)-soustavná
práce spr.d.při
zjišť.povinností

16. Zásada ochrany
dat (§9/3)

JINÉ:

- Princip autonomie autoaplikace
- Princip daňové povinnosti
- Princip daňového tvrzení
- Princip časového souladu
- Princip jednacého jazyka

Jednací jazyk

- Při správě daní se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce.
- Překlady
- Tlumočníci

SUBJEKTY

- 1. OPRÁVNĚNÉ
- 2. POVINNÉ

Ad. 1. **Správce daně** – orgán veřejné moci, kterému byla svěřena působnost ve správě daní

- **Úřední osoba** – vykonavatel působnosti správce daně (zaměstnanec, osoba oprávněná k výkonu SD)

Ad. **2. Osoby zúčastněné na správě daní:**

**Správa daní v organizačním
smyslu**

-

Ministerstvo financí

Celní správa ČR Generální ředitelství cel

celní ředitelství

celní úřady

Generální finanční ředitelství

finanční ředitelství

finanční úřady

**jiné správní úřady a jim na roveň
postavené složky nebo osoby
(správní poplatky)**

**obce a orgány obcí
(správní poplatky a místní poplatky)**

soudy
(soudní poplatky)

Ad. 2. Osoby zúčastněné na správě daní

- **Daňový subjekt-** poplatník, plátce, osoba ustanovená (suplující daňový subjekt - správce), plátcova pokladna
- **Třetí osoby** – osoba jiná než daňový subjekt s právy a povinnostmi ve správě daní; dotčená osoba.
- **Zástupce osoby zúčastněné**
- **Ustanovený zástupce**
- **Zmocněnec**
- **Odborný konzultant**

Daňový subjekt

- osoba, kterou za daňový subjekt označuje zákon, jakož i osoba, kterou zákon označuje jako poplatníka nebo jako plátce daně
- Osoba zúčastněná na správě daní může při správě daní samostatně jednat v rozsahu, v jakém má způsobilost k právním úkonům (problematické ustanovení).

Zastupování

- a) zákonný zástupce,
- b) ustanovený zástupce, mj. osobě, která nemá **plnou** způsobilost
- c) zmocněnec, mj. doložení přijetí a přesný rozsah zmocnění – účinná až po odstranění vad
- d) společný zmocněnec nebo společný zástupce
- e) Odborný konzultant § 31

Správce daně

- Právní moc (§11)
- Věcná příslušnost
- Místní příslušnost (§13)

Pravomoc správce daně

- a) vede daňová řízení a jiná řízení
- b) provádí vyhledávací činnost,
- c) kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní,
- d) vyzývá ke splnění povinností,
- e) zabezpečuje placení daní

Pravomoc vykonává prostřednictvím úředních osob – zaměstnanců.

Příslušnost správce daně

Věcná

Místní

obecná

zvláštní

fyzické osoby – místo pobytu – adresa místa tr. pobytu
právnícké osoby - sídlo

Ostatní kritéria dle DŘ-FO se zdržuje

u daní, kde předmětem je nemovitost, místem, kde se nemovitost nachází

dědictví – zůstavitelův poslední pobyt / dar do ciziny – pobyt/sídlo dárce

poplatky správní a soudní – správce daně oprávněný k provedení zpoplatněného úkonu

místní poplatky – obec, která poplatek zavedla dle podmínek stanovených ZMP

**Kolize
v místní příslušnosti,
je-li místně příslušno více správců**

Dohoda správců

Správce, který zahájil řízení jako první

**Spor o příslušnost – nadřízený oběma
správcům, nejvyšším stupni Ministerstvo financí**

Změna místní příslušnosti

Delegace
individuálním správním aktem

První společný přímý nadřízený

Atrakce (§ 19 DŘ)

Nadřízený správce daně
Důvody v § 19 DŘ

Původní správce daně

Potencionálně nový správce daně

Změnou místní příslušnosti ze zákona

Změnou určovatele místní příslušnosti

Dožádání neznamenaá změnu místní příslušnosti

Doručování

- Způsoby doručení:
 1. Přímé doručení (při úkonu)
 2. Elektronicky
 3. Zásilkou – provozovatel poštovních služeb
 - úřední osoba
 - zákonem stanovený orgán
 4. Zvláštní - veřejná vyhláška
 - hromadný předpisný seznam
- Doručování do vlastních rukou: doručenka – veřejná listina; svědečné doručení

Běh lhůty

Ze zákona

Z úvahy správce daně

- Doručování zástupci

Výhradní

Souběžné – počátek běhu lhůty – od posledního

Lhůty v daňovém řízení

- Zákonné
- Správcovské (min. 8 dní, i lhůta kratší než 1 den)
- Zachování lhůt (poslední den lhůty podáno, vč. u jiného **věcně příslušného** správce)

Lhůty pro podání DP

- 3 měsíce
 - 6 měsíců
 - 1 měsíc
 - 25 dnů
-
- Zvláštní lhůty stanovené zvláštním zákonem

Správa dat a informací

- Zásada mlčenlivost, povinnost mlčenlivosti (§52)
- Součinnost – předávání informací
- Dohoda o poskytnutí informací
- Protokol, úřední záznam
- Informační povinnost správce a vůči správci

Etapy správy daní

- Registrace daňových subjektů vč. činnosti vyhledávací – přípravné řízení
- Vyměřování daní
- Inkasní správa
- Opravné prostředky
- Vymáhací

Stádia řízení

- Zahájení
- Zjišťování podkladů
- Vydání rozhodnutí

- Přezkum rozhodnutí
- Výkon rozhodnutí

Daňové řízení

- Daňové řízení se skládá podle okolností z dílčích řízení, ve kterých jsou vydávána jednotlivá rozhodnutí. Dílčím řízením se pro účely tohoto zákona rozumí řízení:

